

ኧረ ስለደንብ..... በደንብ አምላክ

(በህያዉ ቃል)

እንዲህ እንደዛሬ ሁሉ ነገር ከመበለሻሸቱ በፊት ከባህልና ከማህበራዊ ልማዶቻችን መንጭተዉ የተዋሃዱንና የኑሮ መርህ ያደረግናቸዉ አያሌ ደንቦች ነበሩን ። እንደብርቅ እንስሳት በመጥፋትና በመመናመን ላይ ቢሆኑም ዛሬም አሉን ። ደንቦቹ አንቀጽ የማይጠቀሱላቸዉና ያልተጻፉ የመሆናቸዉን ያህል ለአፈጻጸማቸዉ ክትትል ፖሊስም ሆነ ዐቃቤ ህግ የማይሹ ነበሩ ። አስከባሪ አላቸዉ ቢባል እንኳ የፈጠራቸዉና በዉስጥ ስምምነትም ያጸደቃቸዉ ማህበረሰብ ብቻ ነዉ። ብዙዉን ጊዜ ደንቦቹን ሲተላለፉ የሚታዩት አቅላቸዉን የሳቱ ፤ በዘልማድ ወፈፌ በሚል ቅጽል ስም የሚታወቁ ሰዎች ናቸዉ። አዕምሮዉ የተቃወሰ ሰዉ ደግሞ ቢያስቸግር ለጥቂት ጊዜ፤ ያዉም በዘመድ ርብርብ ወይም በወጠምሻዎች ጉልበትተይዞ ወደ ጸበል ካልሆነም ወደ አማኑኤል እስኪወሰድ ድረስ ነዉ ።

ጥቂት ዓመታት ወደኋላ መለስ ብለን ተወልደን ያደግንበትን ወግና ልማድ ብናጤን ይህንኑ የሀገርና የደንብ ጥብቅ ትስስር እናስተዉላለን። የኢትዮጵያ ሕዝብ ለሀገሩና ለነጻነቱ ያለዉ ፍቅርና ቀናዒነት እጅግ ከፍተኛ የመሆኑ እዉነትነት በፍጹም የሚያጠራጥር አይደለም። የፍቅሩን ጽናት ያህል ሀገሩን በወላጅ እናት ተምሳሌ “ እማማ ” ብሎ ነዉ በቁልምጫ የሚጠራት ። በክፉዉ ጊዜ እንኳ ይህን ቁልምጫዉን አይነፍጋትም ። ገዥዎቹ ሳይቀሩ ለተጋድሎ ክተት ሲሉት በ”እማማ” ስም አዉጀዉ ነዉ የሚጠሩት ። ጥሪያቸዉን ሰምቶም አያወላዳም፤ ክፉዋን ለመመከት ኑሮዉን በትኖ ታጥቆ ወጥቶ ያድርላታል -ይቆስል-ይደማላታል ፤ ይሞትላታልም ። ከዚህ መሰረታዊ እዉነታ በመነሳትም ያልተጻፈዉ ማህበረሰባዊ ደንብ አያሌ ትዉልዶች ወጥተዉ የወረዱላትንና የሞቱላትን ሀገር -ኢትዮጵያን በይፋ ማንወርን ሆነ ክብሯንና ታሪኳን ማንኳስስን አጥብቆ ይኮንናል። ጭርሱኑ ለይቶለት ጨርቁን የጣለ እብድ ካልሆነ በቀር የሀገርን ክፉ ርዕሰ ጉዳይ አድርጎ በአደባባይ አፉን የሚያላዉስ ጤነኛ ኢትዮጵያዊ የለም ። የኢትዮጵያ ታሪክ ፤ ክብር ፤ ነጻነቷና አንድነቷ አይነኬ ከሚባሉት ጉዳዮች አቢዩ ሆኖ ቆይቷል። ለብዙዎቻችን ዛሬም አይነኬ ነዉ።

“መሬት ሲያረጅ መጭ ያበቅላል” ይሉ ነበር አባቶች። ለዘመናት ግፈኛ ስርዓቶችንና ድህነትን በጫንቃዉ ተሸክሞ የኖረ ዕድሜ ጠገብ አገር ምን እንደሚያበቅል አይታወቅም። ነገር ግን ጨርቃቸዉን ያልጣሉ የአገር ደንብ ሰባሪዎችን በዕዉናችን እያስተዋልን ነዉ። ከዚያቸዉ ሀገር መብቀላቸዉን የማይከዱ ወገኖች ዘመኑ ያፈራቸዉን የመገናኛ ዘዴዎችና የስብሰባ መድረኮች በመጠቀም በተከታታይ ትዉልዶች መስዋዕት በተገነባዉ የኢትዮጵያ ክብርና አንድነት ላይ ሲዘባበቱና ከምንም ነገር በላይ ከፍ አድርገን የምናያቸዉን ብሔራዊ እሴቶች ሲያጣጥሉ ይዉላሉ ፤ ያድራሉም።

እርግጥ ነው እስከ አሁን ያለው ጥረታቸው ከዲሲብርና ከወሬ ያላለፈ በመሆኑ እንቅልፍ አጥተን የምናድርበት ጉዳይ አይመስል ይሆናል። ሆኖም ግና ከእነዚህ ወገኖች የሚሰማው ጫጫታ ለዴሞክራሲና ለፍትህ ስርዓት ከሚደረግ ትግል ጋር ተያይዞ የሚደመጥ በመሆኑና ዞሮ ዞሮ የሚያጠነጥንበት ወልም ከእንገንጠል ባይ ሆኖም ለአይዘህ ባይ አስታጣቂዎቻቸው ጋር የመተዛዘልን አስፈላጊነት የሚሰብክ ነውና ስር ከመስደዱና በቀላሉ የማያጠፉት አቀንጭራ ሆኖ ከመጋረጡ በፊት ከዘላቂው የሀገር ጥቅም አንጻር ሊፈተሽና አቀንቃኞቹ ክፍሎች ከወዲሁ ሆይ ሊባሉ ይገባል ።

ትግልና የሞህነት አብረው አይጓዙም ። በሶታችንን እያቀነቀነ ከበሮ ለሚደልቅ ሁሉ “አይፈራም ጋሜ “ በሚል ትኩረትን ለማርገፍገፍ ከመነሳታችን በፊት ከወሰጥ ነብሳችን ለሚመነጭ የታማኝነት ጥያቄ ርግጠኛውን መልስ ልናገኝለት ይገባል። ሰውዬው “ ጅልን እባብ ሁለቴ ይነድፈዋል ፤” ቢሉት “ያውም በጊዜ ከነቃ፤” አላቸው ይባላል ። በጊዜ ያልነቃ ወገን መቁጠር እስኪያታክተው ድረስ ለተደጋጋሚ ጥቃት ስለባ መሆኑ አይቀርም።

በጸረ -ወያኔነትና በዴሞክራሲ ስም መሃላ ደርድሮ መሀከላችን የተደነበ ሁሉ በጥቅሉ ጸረ-ወያኔም ዴሞክራትም አለመሆኑን ቢያንስ የተሰጣቸውን ተልዕኮ ከፈጸሙ በኋላ ወደላካቸው ካምፕ በይፋ ከተቀላቀሉት ባለ “ሶስተኛ መስመር “ ቀጣፊዎች ድርጊት ተምረናል ። ዛሬም ቢሆን የመመለሻ ቀናቸውን የሚጠባበቁ ሌሎች መሰል ተሹለክላኪዎች በመሀከላችን የሉም በሚል ርግጠኛ ሆነን መወራረድ አንችልም ። ወያኔ እንደሁ ዘብጥያ አወርዶ የሚመልሳቸውን አገልጋዮቹን ወደሚፈራው የሕዝብ ሰልፍ ልኮ መቀየጥን ሰይጥኖበታል።

እንደሚታወቀው የወያኔን “ ምርጫ “ ታክኮ የተቀሰቀሰው ሕዝባዊ የለውጥ ማዕበል በሀይልም በሸፍጥም እንዲመክን ከተደረገ ወዲህ በኢትዮጵያ የፖለቲካ ሀይሎች መሀከል አዲስ መሳሳብና መሻከት ተከስቷል ። አንድ ወቅት በጋራ ቆመው የነበሩ ቡድኖች ተሰናጥረዋል። የዚያኑ ያህልም አንድ በባህሪው ያልተለመደ ግንጠላን ግባቸው ያደረጉ ተስፈንጣሪ ቡድኖች የተካተቱበት “የትብብር አካል” ተፈጠረ ተብሎም ብዙ ተለፍቷል። ሆኖም በወቅቱ የትብብሩ አባላት በዓላማ ግቦቻቸው ረገድ ርስበርስ ተገዳዳሪ መሆናቸውና በመስራች ጉባዔያቸው መማከያ ምርጫ ላይ የአገሪቱን የስራ ቋንቋ አስወግደው በባዕድ ቋንቋ የተጠቀሙ መሆኑ በመሰማቱ የብዙ አገር ወዳጆችን ቁጣ ቀሰቀሰ። በዚህም ሳቢያ ብዙ የተጨበጨበለቱ ትብብር ዕድሜም ሳያስቆጥር በአጭር ቀረ ፤ ወይም ባጭር የቀረ መሰለ።

ትብብሩ ያስነሳው ጩኸት ገና ከማባራቱ ከእስራት ወደስደት የሚመጡት የተበታጉ ቅንጅት ወህድ አንድ ክፍል መሪ የነበሩት ዶክተር ከዚያ ቀደም በኋላቀርነት ሲኮንኑት የቆዩትን የሁለገብ የትግል ስልት ሁነኛ ስልታቸው አድርገው አዲስ ድርጅት ይዘው ብቅ ይላሉ። ይህ አዲሱ አቋማቸው በታወጀበት ሰዓት ብዙም አላስደመመም። ቀድሞ ነገር ወያኔን የመሰለ አምባገነናዊ አገዛዝ በሰላማዊ መንገድ ይወገዳል የሚለውን አስተምህሮአቸውን ከልብ ያልተቀበሉባቸው ወገን “ ገና አሁን ከምር ትግል ሜዳ ገቡ ፤” በሚል “ አበጀህ ሊላቸው ቋመጠ። ሆኖም በዚህ ጉጉትና የትግል መቅ ስሜት ላይ በራድ ወሀ ለመከልበስ ዶክተሩና ፈጠርኩት ያሉት ስብስብ ጊዜ አልፈጀባቸውም ። (ዶክተሩ በወቅቱ ከዚያ ቀደም ከቅንጅት መሪነታቸው ጋር በተያያዘ ከገቡበት የሕዝብ ጥርጣሬ አዘቅት ወሰጥ ገና ሙሉ በሙሉ ስለመወጣታቸው እንኳን

ርግጠኛ አልነበሩም። ሰውዬወ በግንቦቱ ምርጫ የሕዝብን ድምጽ ለማስከበር የተጠራውን ሕዝባዊ አመጽ በማክሸፉ ሴራ እጃቸው አለበት መባሉንና ከዚያም በፊት ከወያኔ ጋር የታሙበትን ሽርክና ልብ ይሏል ።)

ብዙም አልከረመ ፤ አዲሱ ድርጅት ወያኔአዊውን አገዛዝ ለማስወገድ ከኤርትራው አገዛዝ ጋር ተባብሮ እንደሚሰራ ግልጽ አደረገ ። በዚህም መሰረት መሪዎቹ ከገዢው የሻዕቢያ ቡድን ቡራኬ ለማግኘት በተደጋጋሚ ወደ አስመራ ከተማ አቅንተዋል ። ይህን መሰሉ ግንኙነት ወሎ አድሮ ሊያስከትለው የሚችለው ተጽዕኖ ወይም ፖለቲካዊ የእጅ ጥምዘዛ ሊኖር የመቻሉ ጉዳይ ከየዋህን አባላቱ ዘንድ እንጂ ከሌሎቹ የተሰወረ አልነበረም። ከሻዕቢያው ኢሳይስ አፈወርቂ ፊት ሞገስ ለማግኘት ሲባል ቢያንስ ሰሜናዊቱ ተገንጣይ ግዛት ከጉያዋ ያስጠጋቻቸውን ቡድኖች ተቀብሎ አብሮ መስራት የግድ ይሆንባቸዋል የሚል ግምትና ስጋት በብዙዎቹ ተመልካቾች ህሊና ሲጉላላ ሰንብቷል ። ያ ስጋት ግን ወድያውኑ ከግምታዊነት አልፎ ዕውን ሆኗል ። ይኸው እስከዛሬ “ሕብረትን ፍለጋ” የሚል ውብ አገራዊ ዕቅድ ተላብሶ በየቦታው ከአንገጠል ባይ ቡድኖች ጋር ስብሰባዎች መቀመጥ የድርጅት ስራ ሆኖአቸው ከርሟል ። “ሕብረት ለምን ፤ ከነማንስ ጋር ?” በሚል ከታዛቢ ለሚነሳባቸው ጥያቄ የሚሰጡት መልስ የተወገረገረ ከመሆን አልፎ ተገንጣዮቹ አቋማቸውን ቀይረው ለአገር አንድነት ለመታገል መነሳታቸውን በሚገልጽ ሀሰተኛ ዘገባ ላይ የተመሰረተ ነው። ይህንን፤ ገና ያልተፈለፈሉ ጫጩቶቹን ከሚቆጥር የዋህ የዶሮ አርቢ ጋር የሚያመሳስላቸውን ሁኔታ ነው እንግዲህ ዶክተሩና መሰሎቹ ከዚህ ቀደም ያልታዩ ቅንብር (ፓራዳይም ሺፍት) እያሉ በማቆላመጥ የሚጠሩት ። (ይህቺ የፈረንጅኛ ሐረግ ደግሞ አዲሳችን አይደለችም ፤ ከቅንጅት (ማፍረሻ?) አለማቀፋዊ ማስተባበርያ (ኪል) ጊዜ አንስቶ ስትንከባለል የከረመች ኩምክና ናት፡- ኮማኪዎቹም አልተቀየሩላት።)

ከላይ የተመለከቱትን ሀሳቦች በሚጠቀሙላቸው አንድ ሀይለቃል ብናስቀምጣቸው “ የሕዝቦች እኩልነትና ፍትህ የሰፈነባትን ዴሞክራሲያዊት ኢትዮጵያ በሻዕቢያ ትብብርና በተገንጣዮች ሕብረት እውን እናደርጋለን ” ከሚል መፈክር የዘለለ ምንም አናገኝም ። ከራስ ሐሳብ ጋር መጣረስ ማለት ይህ ካልሆነ ሌላ ምን ሊሆን ይችላል ?...ከዚህ በላይስ የሀገርን ደንብ እንደምን ይጥሷል?

ይህ አቋም ብዙም እንደማያፈናፍናቸው አያውቁትም ማለት ዶክተሩንና መሰሎቻቸውን ዝቅ አድርጎ መገመት ይሆንብናል ፤ ቢያንስ በአጭር ዕድሜው ከተቀጨው ትብብር ቁ.1 ትምህርት አልገበዩም ማለት ይመስላል። ስብሰባዎቻቸውን ልብ በሉ። ብዙውን ጊዜ የሕዝብ ከበሬታ ባተረፈና በአገሩ ፍቅር በነደደ ከያኒ የመግቢያ ንግግር ነው የሚከፈቱት። ይህ በራሱ መራራውንና መርዛማውን ጉዳይ በማር ጠቅልሎ የማስዋጥን የረቀቀ ዘዴ (ሐያስያኑ መሰሪነት ይሏታል) አያመለክትም?..ጥፋቱን ያላወቀ የዋህ ይህን ያህል ድብብቆሽ አይጫወትም።

የዚያኑ ያህልም ዲስኩራቸውና ተግባራቸው ከመጋባታቸው በፊት የተፋቱ ናቸው። “ሕብረት” ይሉናል። “አገርን ማዳን” ይሉናል። በአፋራሹ፤ በኢትዮጵያ አንድነት የማያወላወል አቋም ካላቸው የፖለቲካ ድርጅቶች ጋር ለመቀራረብ ከመጣር ይልቅ ከሀገሪቱ መገንጠልን ዓላማቸው አድርገው የሚታገሉ ወገኖችን ለማሸከርም ጊዜአቸውን ሲፈጁ እናያቸዋለን። ይህም ከጅምሩም ከአንድነት ሀይሎች ጋር የመስራት ውጥን አልነበራቸውም የሚለውን አሉታዊ ግምት ለእውነት የቀረበ ያደርገዋል ።

ተባብረው ለመስራት ይህን ያህል ቀና ደፋ የሚሉላቸው ወገኖች ደግሞ በአገር ቤት ነፍጥ አንስተው የታገሉና የሚታገሉ መሆናቸው ሌላም የሚያመለክተው ነገር አያጣም። “ይህቺ ሳር አጨዳ ዱባ ፍለጋ ነች “ እንዲሉ የአራዳ ልጆች ፤ ዶክተሩ ያለብዙ ልፋት ወደ አራት ኪሎሜ የስልጣን መንበር ለመጋለብ መዘየዳቸውን የሚገምቱ በርካቶች ናቸው። ማን ጋላቢ ማንስ ተጋላቢ እንደሚሆን ከወዲሁ ተለይቶ የታወቀ ነገር አልተገኘም ። ዶክተሩ ዕድል ቀንቶአቸው ጋላቢ ለመሆን ቢበቁ እንኳ አገር አቋራጭ የጋለቡበትን ነፍጠኛ ፈረስ እንደምን ወደመስክ ሊያሰማሩት እንደሚችሉ ከወዲሁ ያሰቡበት አይመስሉም፤ (ከሕዝብ ደብቀው የያዙት አንዳች ተዐምር ከሌለ በስተቀር።)

በሻዕቢያ አዋላጅነት ኢትዮጵያ ውስጥ ለልደት የሚበቃ አንዳችም በጎ ነገር አለመኖሩን ጨምሮ መገንጠልን በመርህ ግብራቸው ካካተቱ ወገኖች ጋር የሚፈረም ሕብረት ጣጠኛ ስለመሆኑ ከሕዝብ በግልጽ ለሚነገራቸው ስጋት ማስታገሻ ፈጠራ የላቸውም። በምትኩ “ማየት ያለባችሁ ዋናውን ዓላማ (የወያኔን መገርሰስ) ነው “በሚል አባባል ሊያጃጅሉን ይቃጣቸዋል። አባባሉ ሳሩን እንጂ ገደሉን ያላስተዋለውን ተረታዊ በሬ ብቻ ሳይሆን እንደ ሕዝብና እንደ ሀገር ያለፍንበትን እውነታ መለስ ብለን እንድናስታውስ ያስገድደናል። “ወታደራዊው አገዛዝ ይወደቅ እንጂ.....” ብሎ ከምኞት አድማስ ላይ ዐይኖቹን ያቁለጨለጨ ሕዝብና ሀገር በመካያወ የተረፈው ደርግ በተገረሰሰ ማግስት የወያኔን ዛገላ ከጫንቃወ አወጥቶ መጎተት መሆኑን ዶክተሩና ስብስባቸው እንዴት እንደዘነጉት የሚገርም ነው። ባለ ነፍጡ ወያኔ ተከዜን መሻገር ሲያስብ እነማንን በመጋዣ ፈረስነት ለጉሞ እንደነዳና ምኒልክ ቤተመንግስት ከደረሰ በኋላ ደግሞ ምን እንዳደረጋቸው የኢትዮጵያ ሕዝብ አበጥሮ ያውቃል።

ከዚያው እኩል ሕብረት ስለሕብረትነቱ ብቻ ሲባል የሚፈለግ አለመሆኑን አሳምሮ ያውቃል። ሕብረት የጋራ ትግልንና ጥረትን ማቀናጃ መሳሪያ መሆኑንም ይገነዘባል ። በአምስት ዓመታቱ የነጻነት ተጋድሎው ወቅት የጸረ ፋሽስት ሕብረትን ተገን አድርጎ በሚወዳት አገሩ ላይ ድብቅ ሴራ ሲጎነጉን የነበረውን የእንግሊዞች መሰሪነት ያከሸፈ ታላቅ ሕዝብ ይህ ዕውቀቱ በማንም ዘንድ ኮስሶ ሊታይ አይገባውም ። አነሳሳችን በርግጡ ዘለቁታዉ ላማረ ሕብረት ከሆነ እስቲ በቅድሚያ በአንድነት ሀይሎች መሀከል ይጀመር። ገንጣዮቹም አቋም መቀየራቸውን በይፋ እያስታወቁ መጥተው ይቀላቀሉ ። እሳማለሁ ብለው ከማያምኑት ዘንዳ ሲሄዱ ተነክሶ መመለስም መኖሩን አለመዘንጋት ብልሀት ነው።